

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

KUVENDI

Komisioni për Çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut

Dokument Parlamentar

Tiranë, më 10.12.2019

RAPORT

PËR

PROJEKTLIGJIN

**“PËR RATIFIKIMIN E MEMORANDUMIT TË MIRËKUPTIMIT NDËRMJET
QEVERISË SË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË (KËSHILLI I MINISTRAVE)
DHE QEVERISË SË SHTETEVE TË BASHKUARA TË AMERIKËS, PËR
PROGRAMIN E SHKËMBIMIT AKADEMIK “FULBRIGHT””**

- Hyrje

Komisioni për Çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut, në cilësinë e Komisionit për dhënie mendimi, në mbledhjen e datës 10.12.2019, mori në shqyrtim projektligjin “Për ratifikimin e memorandumit të mirëkuptimit ndërmjet Qeverisë së Republikës së Shqipërisë (Këshilli i Ministrave) dhe Qeverisë së Shteteve të Bashkuara të Amerikës, për programin e shkëmbimit akademik “Fulbright”.

Komisioni për Çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut caktoi relator për shqyrtimin e këtij projektligji deputetin Andi Përmeti.

Në mbledhjet e Komisionit për të mbrojtur projektligjin dhe për të dhënë shpjegime për pyetjet e anëtarëve të Komisionit ishin të pranishëm z. Kostandin Shkurti, zëvendësministër i Arsimit, Sportit dhe Rinisë si dhe përfaqësues të kësaj ministrie.

I. BAZA KUSHTETUESE E PROJEKTLIGJIT

Projektligji i paraqitur për shqyrtim është propozuar nga Këshilli i Ministrave, sipas përcaktimeve të neneve 78, 83 pika 1 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe shoqërohet me relacionin përkatës sipas nenit 68 të Rregullores së Kuvendit.

Ratifikimi i këtij memorandumi mirëkuptimi bazohet në Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë, Kreu II “Marrëveshjet Ndërkombëtare”, neni 121 i saj.

II. QËLLIMI DHE PËRMBAJTJA E PROJEKTLIGJIT

Nëpërmjet projektligjit të propozuar synohet ratifikimi i memorandumit të mirëkuptimit, ndërmjet Qeverisë së Republikës së Shqipërisë (Këshilli i Ministrave) dhe Qeverisë së Shteteve të Bashkuara të Amerikës, për programin e shkëmbimit akademik “Fulbright”, në arsim, kulturë, shkencë dhe kërkim me qëllim realizimin e përfitimeve të ndërsjella ndërmjet palëve.

Ky memorandum mirëkuptimi ka si qëllim:

- nxitjen e mirëkuptimit e të miqësisë së ndërsjellë nëpërmjet programit të shkëmbimit akademik “Fulbright” në institucionet arsimore, shkencore dhe kërkimore në të dyja vendet nënshkruese të memorandumit të mirëkuptimit;
- inkurajimin e bashkëpunimit në kuadër të përmirësimit të kualifikimeve të studentëve, personelit akademik, profesionistëve, për nxitjen e mëtijshme të projekteve të përbashkëta në fushat e përfshira në memorandum.

Ky memorandum mirëkuptimi vjen si iniciativë e Ambasadës së Shteteve të Bashkuara në Tiranë, e cila ka filluar në fund të vitit 2000 dhe u rishikua në vitet 2016-2017. Ky memorandum është bazuar në modelin e memorandumit të mirëkuptimit të nënshkruar nga Republika e Kosovës dhe është paraqitur më pas në Ministrinë e Arsimit, Sportit dhe Rinisë për shqyrtim dhe vlerësim.

Programi “Fulbright” u themelua në vitin 1945 si një program që mbështet shkëmbimet arsimore që forcojnë mirëkuptimin dhe komunikimin mes Shteteve të Bashkuara dhe mbi 155 vendeve në mbarë botën dhe është një formë efektive e prestigjioze e diplomacisë publike. Që nga fillimi i tij, programi “Fulbright” ka nxitur marrëdhëniet dypalëshe në të cilat shtetet dhe qeveritë e tjera punojnë me Shtetet e Bashkuara për të vendosur prioritetet e përbashkëta dhe për të formësuar programin e për të përmbushur nevojat e përbashkëta. Që nga themelimi i programit, më shumë se 46 000 studentë nga Shtetet e Bashkuara dhe 150 000 studentë nga vendet e tjera kanë përfituar nga përvoja “Fulbright”.

Më shumë se 1 800 studentë të rinj “Fulbright” të huaj marrin pjesë në programet akademike në SHBA çdo vit. Studentët e huaj aplikojnë për programin “Fulbright” Fellowships përmes Komisionit Fulbright/Foundation ose Ambasadës së Shteteve të Bashkuara në vendet e tyre. Instituti i Edukimit Ndërkombëtar organizon vendosjen akademike për shumicën e kandidatëve pjesëmarrës të “Fulbright” dhe mbikëqyr pjesëmarrësit gjatë qëndrimit të tyre në Shtetet e Bashkuara.

Me anë të këtij memorandum mirëkuptimi synohet që çdo vit të përzgjidhen studentë, personel akademik dhe profesionistë nga institucionet e arsimit të lartë dhe institucionet e tjera të Republikës së Shqipërisë për të studiuar në universitetet e Shteteve të Bashkuara të Amerikës, si dhe të koordinohet dërgimi i studentëve, personelit akademik

dhe profesionistëve të Shteteve të Bashkuara të Amerikës në institucionet akademike apo institucionet e tjera të Republikës së Shqipërisë për studime, kërkime apo stazhe akademike.

Pala shqiptare do të ketë përfaqësues në komisionin përzgjedhës pranë Ambasadës së Shteteve të Bashkuara të Amerikës në Tiranë për të përzgjedhur studentët, personelin akademik dhe profesionistët që do të marrin pjesë në programin “*Fulbright*”.

Më konkretisht Programi “*Fulbright*” do të ofrojë bursa për:

- studentët, profesionistë të rinj dhe ata që kanë përfunduar studimet, të interesuar të ndjekin studime në nivelin “*Master*” në Shtetet e Bashkuara. Kohëzgjatja e këtyre bursave është nga një deri në dy vjet në një universitet në Shtetet e Bashkuara për të ndjekur studime për “*Master*”. Në përfundim të programit kandidatët janë të detyruar të kthehen në Shqipëri për të paktën 2 vjet.
- studiues të rinj apo me më shumë përvojë, lektorëve të universitetit dhe ekspertëve nga institucione akademike dhe kërkimi të bëjnë kërkime dhe/ose të japin mësim në një universitet në Shtetet e Bashkuara. Kohëzgjatja e këtyre bursave është tre deri në gjashtë muaj në një universitet në Shtetet e Bashkuara. Në përfundim të programit kandidatët janë të detyruar të kthehen në Shqipëri për të paktën 2 vjet.

Pala e Shteteve të Bashkuara të Amerikës do të koordinojë menaxhimin e programit “*Fulbright*” në Republikën e Shqipërisë, organizimin e përzgjedhjes fillestare të kandidatëve si dhe zhvillimin e aktiviteteve mësimore-shkencore dhe analizimin e potencialit për shkëmbime akademike shtesë. Përzgjedhja do të jetë e bazuar në parimin e meritës dhe do të bëhet në përputhje me kriteret e vendosura nga Bordi i Bursave të Huaja të Shteteve të Bashkuara.

Pala shqiptare do të ofrojë mbështetje financiare në shumën prej 150 000 (njëqind e pesëdhjetë mijë) euro në vit, nëpërmjet fondit të bursave të ekselencës, për të mbështetur kostot e programit “*Fulbright Student*” me qëllim krijimin e më shumë mundësive për studentët, personelin akademik dhe profesionistët që marrin pjesë në këtë program.

Gjatë zbatimit të këtij memorandumi, palët pjesëmarrëse planifikojnë të shkëmbejnë informacion rreth pjesëmarrjes të institucioneve arsimore, kulturore, shkencore dhe kërkimore në programin “*Fulbright*” për dhënien e përparësive nevojave arsimore, kulturore, shkencore dhe kërkimore të këtyre institucioneve.

Memorandumi është nënshkruar në datën 25 shtator 2019 nga palët dhe parashikohet të ketë efekt për një periudhë 5-vjeçare. Duke qënë se ky memorandum mirëkuptimi do të shoqërohet me kosto financiare për palën shqiptare, bazuar në parashikimet e nenit 121 të Kushtetutës dhe ligjit nr.43/2016, “Për marrëveshjet ndërkombëtare në Republikën e Shqipërisë”, propozohet ratifikimi i këtij memorandumi në Kuvendin e Shqipërisë.

III. ÇËSHTJE TË DISKUTUARA NË KOMISION

Anëtarët e Komisionit vlerësuan rëndësinë e projektligjit, i cili do të mundësojë rritjen e profesionalizmit dhe përmirësimin e kualifikimeve të studentëve, personelit akademik, profesionistëve, nëpërmjet programit të shkëmbimit akademik “Fulbright” në institucionet arsimore, shkencore dhe kërkimore në të dyja vendet nënshkruese të memorandumit të mirëkuptimit.

IV. PËRFUNDIM

Në përfundim të shqyrtimit të këtij projektligji, Komisioni për Çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut, pasi vlerësoi se:

Në aspektin ligjor, projektligji i propozuar është në përputhje me Kushtetutën dhe legjislacionin në fuqi;

Në aspektin procedural, projektligji është paraqitur në përputhje me Rregulloren e Kuvendit;

dhe pasi e shqyrtoi projektligjin në parim, nen për nen dhe në tërësi, e miratoi atë me votat e të gjithë anëtarëve të pranishëm dhe u shpreh dakord për kalimin për votim në seancë plenare.

RELATORI

KRYETARI

ANDI PËRMETI

ULSI MANJA